

3. Nabídka práce (Další aspekty rozhodování o práci)

1. Předpokládejte, že plná zaměstnanost je definována jako míra nezaměstnanosti 5 %. Současná míra nezaměstnanosti je 7 %.

míra nezaměstnanosti	pracovní síla	nezaměstnanost	zaměstnanost
5%	6.000	300	5.700
7%	5.600	392	5.208

a. Jak je vysoká skrytá nezaměstnanost, když je míra nezaměstnanosti 7 %?

b. Jaký je význam skryté nezaměstnanosti? Měla by být zohledněna v oficiálních statistikách míry nezaměstnanosti?

2. Situaci na trhu práce v USA v daném čase znázorňuje následující tabulka.

Datum	pracovní síla	nezaměstnaní	odrazení
červen 06	152.557	7.341	481
červen 07	154.252	7.295	401

a. Vypočítejte oficiální míru nezaměstnanosti za červen 2006 a za červen 2007. Jak se změnila míra nezaměstnanosti?

b. Vypočítejte k oběma časovým okamžikům neoficiální míru nezaměstnanosti, která by zahrnovala skrytě nezaměstnané. Jak se v tomto období změnila míra nezaměstnanosti?

c. Pokud oficiální míra nezaměstnanosti klesá, jaký dopad byste očekávali na počet odrazených pracovníků? Jak se tento počet změnil v tomto případě?

3. Rodiče platí v jeslích poplatek, jehož výše závisí na počtu hodin, které v nich dítě stráví. Vláda začne tento poplatek dotovat v poloviční výši. Jak by tento krok ovlivnil nabídku práce rodičů s malými dětmi?

4. Předpokládejte, že vláda momentálně neposkytuje pracujícím rodičům žádné dotace na péči o děti. Chce však zavést nějaký program, který by zvýšil pracovní participaci rodičů, kteří se starají o dítě sami (bez druhého partnera). Náklady na péči o děti závisí na počtu hodin péče.

a. Vláda přijme program, který vyplácí pracujícímu rodiči dávku ve výši 50 Kč za každou odpracovanou hodinu (maximálně 8 hodin denně).

b. Vláda přijme program, který vyplácí rodiči dávku ve výši 75 Kč za hodinu, pokud pracuje 4 a více hodin denně.

Zakreslete původní a nové rozpočtové omezení. pro oba programy. Diskutujte pravděpodobné dopady na míru pracovní participace a počet odpracovaných hodin rodiče.

5. Parlament přijme zákon, který stanoví povinnost všem zaměstnavatelům poskytnout placenou rodičovskou dovolenou pracovníkům, kteří mají děti. Zaměstnavatelé jsou povinni těmto rodičům držet pracovní místo po dobu šesti týdnů a vyplácet jim mzdu ve výši 55 %. Zakreslete rozpočtové omezení člověka, který nemá žádný příjem, když nepracuje. Poté vstoupí v platnost zmiňovaný zákon. Znázorněte preference těch, kteří pravděpodobně zvolí rodičovskou dovolenou.

6. Jeden novinový článek uváděl následující: "Jestliže se japonské ženy vdají a mají děti, pracovní sílu opouštějí ve větší míře než ženy v ostatních bohatých zemích. Hlavním důvodem je, že si nemohou dovolit platit za péči o děti. Řešením by bylo uvolnit imigrační zákony (které jsou v Japonsku velmi přísné) a umožnit japonským matkám najímat si chůvy z jiných zemí." Posuďte tento výrok v kontextu modelu nabídky práce s domácí produkcí. Je tento argument teoreticky správný?

7. Jak ovlivní rozhodování pracovníka o odchodu do důchodu (i) zvýšení mzdy, (ii) snížení důchodu. Graficky znázorněte.

8. Představte si, že vláda ohlásí snížení starobních penzí o polovinu. Toto zkrácení penzí bude kompenzovat snížením sociálních odvodů o 50 %. Jaký bude dopad na nabídku práce (a) pracovníka, který je v předdůchodovém věku, (b) pracovníka, který zrovna začal pracovní kariéru.

4. Poptávka po práci

1. Předpokládejme, že vězni jsou povinni ve věznicích vykonávat *zdarma* různé práce (úklid, příprava jídla atd.). Věznům bude nabídnuta placená práce ve výrobě a službě, které byly původně zajišťovány vězni, budou nyní kupovány od externích firem. Dá se pomocí ekonomické teorie očekávat nějaký rozdíl v *technologických podmínkách výroby* v zaměstnáních, které vykonávali vězni dříve a které vykonávají nyní?

2. Představte si, že vláda začne subvencovat mzdu všech žen v populaci tak, že zaměstnavatelům zaplatí 10 Kč za každou odpracovanou hodinu. Jak to ovlivní výši čistých mezd žen? Jaké budou další důsledky tohoto opatření?

3. Některé evropské vlády se snaží řešit problém vysoké nezaměstnanosti (mimo jiné) tak, že zaměstnavatelům vyplácejí subvence na vytvoření nových pracovních míst. To znamená, že vláda zaměstnavatelům vyplácí X € na hodinu nově zaměstnaného pracovníka. Jaké budou dopady těchto mzdových subvencí na míru zaměstnanosti?

4. Představte si, že by v zemi platil takový daňový režim, který by zaměstnavatelům v sektoru služeb stanovil povinnost odvádět daň z mezd svých zaměstnanců, zatímco v průmyslovém sektoru by mzdy zdaňovány nebyly. Jaké by byly důsledky této daňové politiky na mzdy a zaměstnanost?

5. Výstup pracovníků v určité továrně závisí na počtu zaměstnaných supervizorů (viz níže). Továrna prodává svůj výstup za 5 Kč (za jednotku) a zaměstnává 50 výrobních dělníků za mzdu 1000 Kč za den. Firma se rozhoduje, kolik supervizorů zaměstná. Denní mzda supervizorů je 2500 Kč. Kolik supervizorů by tato dokonale konkurenční firma měla najmout?

Supervizoři	Výstup (jednotky za den)
0	11.000
1	14.800
2	18.000
3	19.500
4	20.200
5	20.600

6. Následující tabulka uvádí počet dortů, které může místní cukrárna vyrobit v závislosti na počtu cukrářů.

Počet cukrářů	Počet dortů
0	0
1	10
2	18

3	26
4	27

a. Vypočítejte mezní produkt práce.

b. Uplatňují se zde klesající mezní výnosy? Vysvětlete.

c. Jeden dort stojí 200 Kč. Vypočítejte příjem z mezního produktu práce.

d. Znázorněte poptávku po práci cukrářů.

e. Kolik cukrářů bude cukrárna zaměstnávat, pokud je denní mzda 850 Kč?

7. Poptávková křivka po zahradnicích je $G_D = 19 - W$, kde G je počet zahradníků a W je jejich hodinová mzda. Nabídková křivka se dá zapsat pomocí rovnice $G_S = 4 + 2W$.

a. Načrtněte nabídkovou a poptávkovou křivku. Jaká bude rovnovážná mzda a rovnovážné množství najímaných zahradníků?

b. Místní autorita zdaní hodinu práce zahradníků dvěma korunami. Znázorněte dopad zavedení daně na trh se zahradníky. Jak se změní rovnovážná mzda a rovnovážné množství najímaných zahradníků? Kolik dostane zahradník? Jaké budou daňové příjmy?

8. Časopis *The Economist* na konci roku 2007 zveřejnil článek věnovaný reformám v Německu, ve kterém stálo: "Vláda snížila odvody na sociální pojištění a od tohoto opatření si slibuje zvýšení zaměstnanosti". Okomentujte toto tvrzení.

9. Předpokládejme, že ceny zemního plynu jsou regulovány státem. Nyní dojde k uvolnění této regulace a firmy dodávající zemní plyn nyní mohou účtovat tržní ceny, které jsou zhruba o 30 % vyšší. Na čem závisí dopad na počet pracovních míst v dotčených odvětvích?

10. Následující tabulka udává poptávku po práci firmy Zeta.

Počet člověko-hodin	Mzda (v \$)
2	10
3	8
4	6
5	4
6	2

a. Nakreslete poptávku po práci.

b. Vypočítejte elasticitu poptávky po práci podél poptávkové křivky. Jak se elasticita mění v průběhu křivky?

11. Jak se změní dlouhodobá poptávka po práci, když poptávka po výstupu firmy vzroste? Jak ovlivní dlouhodobou poptávku po práci růst ceny kapitálu?

Seminář 6.3. 2012

12. Uvažujte firmu, která najímá práci za cenu $w=6$ a kapitál za cenu $r=3$. Nyní dojde ke zdražení práce na $w=8$. Znázorněte a substituční efekt a efekt rozsahu výroby (produkční efekt). Jak se změní množství najímané práce a kapitálu v důsledku těchto dvou efektů? Jaký bude celkový efekt?

13. Je dána produkční funkce se dvěma vstupy (prací a kapitálem) a tyto vstupy jsou dokonalé substituty. Při dané technologii výroby obsluhují jeden stroj 3 pracovníci. Firma chce vyrobit 100 jednotek výstupu. Předpokládejte, že cena kapitálu je \$300 za stroj týdně. Jakou kombinaci vstupů firma použije, jestliže je týdenní plat každého pracovníka \$300? Jakou kombinaci vstupů by firma použila, pokud by plat každého pracovníka byl \$225? Jaká by byla elasticita poptávky po práci, když mzda klesne z \$300 na \$225?

14. Je dána produkční funkce firmy na výrobu náušnic: $Q = 25KL$, kde Q je počet párů náušnic za týden, K je hodinová doba pronájmu kapitálu a L počet hodin práce. Pronájem kapitálu činí \$8 za hodinu a hodinová mzda také \$8 za hodinu.

- Určete poměr práce a kapitálu, při kterém firma minimalizuje náklady.
- Jaké jsou náklady na výrobu 10.000 párů náušnic?
- Nájemní cena kapitálu se sníží na \$6 na hodinu. Jaký bude nyní poměr práce a kapitálu, při kterém firma minimalizuje náklady?

15. Předpokládejte, že hodinová mzda je \$10 cena každé jednotky kapitálu \$25. Cena statku je konstantní a činí \$50 za jednotku. Produkční funkce má podobu: $f(K,L) = K^{1/2}L^{1/2}$. Jestliže je zásoba kapitálu fixní a dosahuje 1.600 jednotek, kolik zaměstnanců bude firma v krátkém období zaměstnávat? Jak velký bude zisk firmy?

16. Odborový svaz A reprezentuje pracovníky ve firmě, která zaměstnává 20.000 pracovníků při mzdě 60 Kč na hodinu. Kdyby byla mzda 75 Kč na hodinu, zaměstnávala by 10.000 pracovníků. Odborový svaz B zastupuje pracovníky ve firmě, která najímá 30.000 pracovníků za mzdu 90 Kč na hodinu a najímala by 33.000 pracovníků, kdyby mzda klesla na 75 Kč na hodinu. Který odborový svaz bude snáze dosahovat svých cílů?

17. Firma najímá práci na dokonale konkurenčním trhu práce a prodává svoji produkci na dokonale konkurenčním trhu finálních statků. Elasticita poptávky této firmy po práci je -0,4. Předpokládejme, že mzda vzroste o 5 %. Jak se změní počet zaměstnanců? Jak se změní mezní produktivita posledního zaměstnance?